Library of the
PACIFIC UNITARIAN SCHOOL
FOR THE MINISTRY

CENZURAT.

XLV. évf. Cluj-Kolozsvár, 1935. január. 1. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapította: Dr. BOROS GYÖRGY.

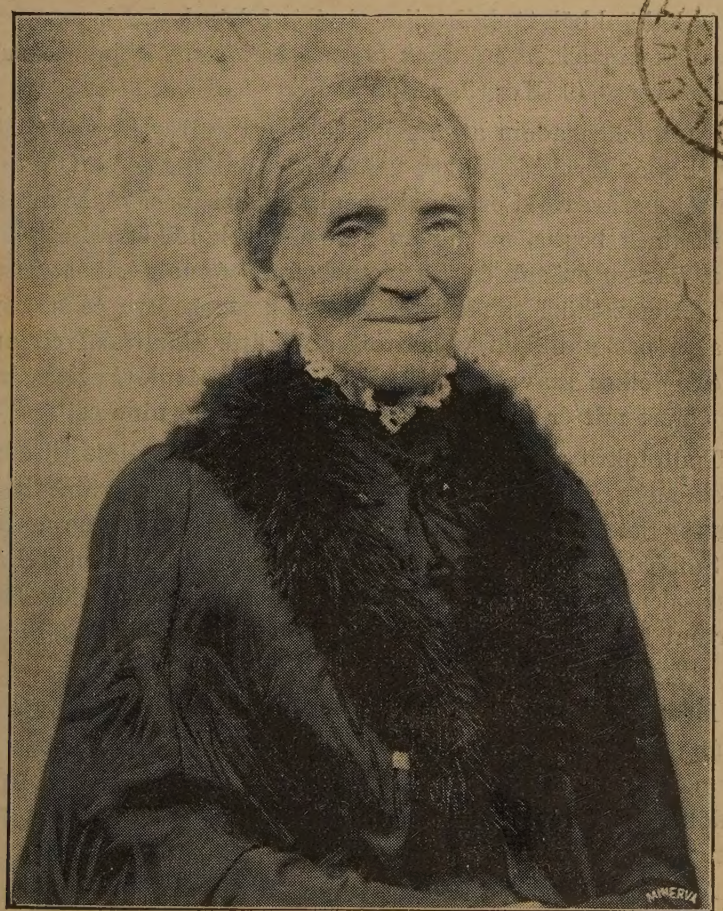

Sharpe Emilia

Unitarian College for the Ministry Berkeley, California

Sz.: 1—1935. U. P.

A főpásztor újévi köszöntése és intése unitárius híveihez.

A nagy apostol, Pál intését veszem ajkamra és küldöm ti hozzátok, kedves unitárius hiveim és testvéreim az Urban: *„Vigyázzatok, álljatok meg a hitben, legyetek férfiak, legyetek erősek.“*

A mi hitünk Isten különös ajándéka, amely hajdan kitöltetett Dávid Ferencre épp úgy, mint az első pünkösdkor az apostolokra, akik kezdének szólni tüzes nyelveken. Nem betükben foglalt parancs, hanem ajándék Istentől. Szép, édes, ragyogóbb az aranynál, tisztább a gyémántnál, mert szivünkben gyökerezik és lelkünkből táplálkozik. Azért fohászkodunk az apostol szavai szerint: *„Az Istennek legyen hála az ő kimondhatatlan ajándékáért.“* (2. Kor. 9. r. 15.)

Tudtotokra adom atyámfiai, hogy az emberek milliói fölismerték már a mi hitünkben rejlő drága kincset és az Oceán szigeteitől a szárazföld országain végig messzi északra, sokan gyönyörködnek benne, mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk Isten, hanem erőnek és szeretetnek és jóságnak lelkét (Tim. 1. r. 7.). Nemzetközi tanácsban vagyunk egyesülve és a koppenhágai népes gyűlésen választott elnökünk (Hall Alfred angol lelkész) lelkes szavakban küldi szét békés és jóakaratú izenetét: „mert mit ér e földön valamink, ha béke nincsen“.

Tudtotokra adom, kedves hiveim, hogy a beállott új esztendőben nagy öröm fog érni, mely mindnyájunk öröme lészen: meg fog jelenni drága Kollégiumunk, a Dávid Ferenc és Brassai Sámuel iskolájának a története Dr. Gál Kelemen tollából. Most jelent meg a nagy fejedelem János Zsigmond élete Szentmártoni Kálmántól. Ezeknél becsesebb újévi ajándékot nem tudok elképzelni számotokra.

Most pedig imádkozzunk buzgó szívvel, hogy Isten óvja meg hazánk és az egész világ békéjét. Kérjük az égi Atyát, hogy egyházunk kicsinyeit és nagyjait áldja és tartsa meg az új esztendőben, hogy építhessük Isten országát itt a földön a jó Jézus evangéliuma szerint szeretettel, egyetértéssel.

A jó Isten gazdag áldása legyen a mezőkön, a kerteken, ő

adjon erőt a munkás kézbe, hogy 1935 mindnyájunk számára legyen boldog új esztendő.

Fogadjátok és közöljétek a távolbanlevőkkel főpásztori köszöntésemet.

Dr. Boros György,
püspök.

Főpásztori levél bukaresti híveimhez.

A közelgő új esztendőt szeretném nyugodttá és boldoggá varázsolni számotokra. Ti mindannyian elköltöztetek a megszokott édes otthonból, oda, hol biztosabb megélhetés kínálkozott számotokra. Azt is mondhatnám, hogy felültetek a szerencse kerekére, amely forgandó s nem mindig hozza azt, amire vágyunk.

Nagy öröme és boldogsága volt szívemnek, midőn rendes lelkészt küldhettem hozzátok Lőrinczy Dénes atyámfia személyében. Többször tanácskoztam vele és elég jól ismerem bajaitokat, de örömmel láttam hiveink tekintélyes számának adakozó- és áldozókészségét is. Szép és dicséretes dolgok vannak följegyezve jegyzőkönyvetek lapjain.

Nem könnyű kezdőnek lenni, de dicsőség, ha sikert érhet el. Ti már eljutottatok a félsikerig. A többi magától fog következni. Közelebbről értésemre esett, hogy bántólag hatott reátok a püspöki titkárnak egy névtelen bukaresti levélre, az én tudtomon kívül, írt *nyílt levele*, amelyben a névtelen levéllel úgy foglalkozik, mintha azt valaki közületek írta volna, holott az egész rosszindulatú beleszólás volt olyan dologba, amely nem tartozik bukaresti hiveinkre. Sajnálom, hogy megtörtént s a magam részéről biztosítlak mindnyájunk együttérzéséről, őszinte érdeklődéséről. Kérlek, feledjétek el s megkezdett szép munkátokat folytassátok lankadatlan kitartással és a siker reményébe vetett bizalommal.

Az új esztendőre kérem a jó Isten áldását és segedelmét mindnyájatokra.

Vagyok és maradok főpásztori szeretettel:

Dr. Boros György,
püspök.

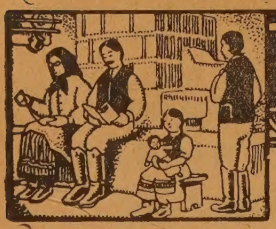

TŰZHELY MELLETT

Mária Magdolna.

(Speyer Leonora verse.)

Azt hiszem én, Mária Magdolna
Éppen ebédre tért be,
Üres keblén ezernyi ékszer
S tüzelt, sütött a térde.

Azt hiszem, ott Mária Magdolna
Megállt káprázó szemmel:
„Hol láttalak én valahol már?“
„Magdolna“ szólt az Ember.

Azt hiszem, ott Mária Magdolna
Leomlott csúszva térdre,
Elsírta minden bánatát, míg
Szívére szállt a béke.

Azt hiszem, csak Mária Magdolna,
Ki ott ebédre tért be,
Látta, hogy lesz kenyérből, borból
Megváltó, boldog béke.

Azt hiszem, ez Mária Magdolna
Igaz históriája.
A Szentkönyv másképp tudja tán, de én
Én így emlékszem rája.

Angolból: *Pálffi Márton.*

Nő-lelkészek.

Négy évvel ezelőtt vette fel Teológiai Akadémiánk az első női hallgatót. Ma már négyen vannak eme lelkészképesítő főiskolán, kik közül egyik 1935. folyamán végezni fog (Isten segítségével!) Mindannyiunk kérdése: mi fog történni vele? Kap-e, kaphat-e állást és milyent? Ha a lelkészképesítő oklevélre gondolunk, melyet a még hátralevő vizsga után kapni fognak, ez oklevél alapján — jogilag — ugyanolyan lehetőségek nyilnak meg majd előttük, mint a férfi-hallgatók, illetőleg lelkész-jelöltek előtt. Az a kérdés, helyes-e (általában és ma különösen) megengedni: hogy 1. nők, bár palásttal a vállaikon, szószékre lépjenek, 2. önálló (parochus)

lelkészként mindennemű lelkészi munkát végezzenek és 3. a lelkészi pályán is versenyt indítsanak a férfiakkal.

Minthogy főhatóságunk még ez irányban végleges határozatot nem hozott, úgy érezzük, lapunk feladata, hogy ezt a kérdést egyházunk teljes nyilvánossága előtt fölvessük, az esetleges, de *az ezúton is kért és várt hozzászólásokat* közöljük s e vita rendjén olyan helyzet kialakulásához nyújtsunk segédkezet, melynek ismeretében főhatóságunk nemcsak jogilag helyes, hanem egyházunk közvéleményének ismerete alapján, a gyakorlati élet követelményeinek is megfelelő határozatot hozhat.

Minden lehető alkalmat megragadtam az utóbbi nehány év alatt, hogy vezetők és hívek, városiak és falusiak, lelkészek és tanítók véleményét kikérjem e kérdésben, mert hiszen mindannyiunknak éreznünk kell, hogy ez a probléma egyházunk életében igen-igen nagy fontossággal bir. Amint várni is lehetett, egymástól homlokegyenest ellenkező véleményeket kaptam majd mindenütt, a legteljesebb helyesléstől, az aranyközépút hangoztatóin át a legszenvedélyesebb tiltakozásokig. Ismertetek három álláspontot, melyek mindenike egy-egy túlzó felfogás iskolapéldája.

1. *Ha az unitárius vallás tényleg liberális, szabadelvű kereszténység, amint hirdeti, akkor még kérdezni sem szabad a fenti három kérdést, annyira magától értetődő rájok az igenlő felelet. A nők ép olyan Isten-teremtményei, mint a férfiak, — ma már annyi más pályán egyenlő jogokkal és lehetőségekkel rendelkeznek a férfinemmel, — természetes hát, hogy a lelkészi pályán is meg kell adni számukra ugyanazokat a jogokat és lehetőségeket, mint a férfiaknak.*

Ez a felfogás annak az „eszményi" (igazabban: felületes) szabadelvűségnek az álláspontja, mely egy elméletileg elgondolt világrendet szeretne az életre rábizonyítani, amely azonban magát az életet nem ismeri. Ebbe a szabadelvűségbe majd belepusztult a XIX. századvégi protestántizmus s nálunk még mind máig egy levegőben lógó, tintaszagú élet hirdetésével tűnik ki. Alapvető tévedése, hogy a nőt ép olyan lénynek tartja, mint amilyen a férfi. Ez a tétel hamis: 1. biologiai, 2. lélektani és 3. társadalmi szempontból. Kell-e ma, a természettudományok hatalmas kivirágzásának korában bizonyítani még, hogy a nőt más célra teremtette az Alkotó, mint a férfit? A nő új életet hoz létre s egész szervezete, minden kis sejtje arra a feladatra alkottatott. Ezzel összefüggésben van idegi, lelki élete, valamint a társadalomban elfoglalt helye. Fel nem ismerni a nő — bár magasztosabb, de — más irányú hivatását annyi, mint behunyni szemeinket a tudományok tanításai és a tények előtt. Bizonyos lelkészi feladatok elvégzésénél amúgy is látszik annak a lehetetlensége, hogy a nők ugyanazt a hatáskört nyerjék el, mint a férfiak. Aki pedig mélyebbre néz, a lelkészi munka állandóságot, kemény elhatározást, egyformaságában nagy idegerőt kívánó folytonossá-

gánál is fel fogja fedezni az érzelmibb berendezésü női lélek elégtelenségét arra, hogy *egyes-egyedül* egy egyházközség lelki, gazdasági és társadalmi vezetője legyen. Sajnos, e lap hasábjain nem mehetünk bele a női élet orvosi szempontból való tárgyalásába, de annak a férfiétől való különbözősége s emiatt rendkívüli helyzeteket és bánásmódot kívánó természete mindannyiunk előtt ismert. Már pedig a lelkész mindig hívei szempontját kell, hogy szem előtt tartsa s a maga nehézségeit háttérbe kell szorítania.

2. *A másik végletekben mozgó álláspont szerint: minthogy a fentiek így vannak és mert már Pál apostol megmondotta volt, hogy „az asszony hallgasson a gyülekezetben", nőket egyáltalán nem szabad a lelkészi pályára engedni. Olyan kitételeket is hallottam, hogy „én ott hagyom azt a vallást, ahol az asszony dirigál", meg „a szoknya nem fér össze a Bibliával" stb.*

Ez az álláspont megfeledkezik arról, hogy a nő munkáját, mint tanítóét pl. igenis elfogadja. Már pedig a hittan tanításánál a nők még sikeresebben működhetnek, mint ha pl. a számtant tanítják. Ugyancsak elfogadja ez az álláspont a nők-szövetsége jótékonykodó munkásságát is. Már pedig a nőlelkész, ha erre az Akadémián előkészül, csak még tökéletesebben fogja végezni ezt a munkát, mint a háztartásban elfoglalt és erre különösképen fel nem készült nőszövetségbeli nőtestvérei. Hasonlóképen állunk a nő és gyermek-betegek látogatásával, városokban a háztartásbeli alkalmazottak lelkigondozásával stb. stb. Határozottan vannak olyan lelkészi feladatok, melyeknek a férfi lelkész nem tud százszázalékosan megfelelni. Ezért alapították a katholikusok a különböző szerzetes-rendeket (s különösen a Szociális Misszió Társulatot), a reformátusok a diakonissza intézményt. Külföldön az ú. n. *társadalmi munkások* végzik ezt az ágát a lelkészi munkának — nagy sikerrel. (Folyt. köv.)

2106—1934. Sz. E. K. T.

Pályázati hirdetés.

E. K. Tanács pályázatot hirdet a Teologiai Akadémiánál az E. Főtanács döntésétől függően betöltésre kerülő gyakorlati tanszékre.

Az akadémia szabályzata 54. §. 2. bekezdése szerint választhatók azok, akik teológiai tanári képesítő vizsgálatuk letevése előtt vagy után legalább 2 évig egyházi vagy képesítésüknek megfelelő állást töltöttek be.

Az E. Főtanácshoz címzendő folyamodások, amelyben a nős pályázók feleségük unitárius voltát is igazolni tartoznak, az akadémia igazgatóságához nyújtandók be 1935 január 20-ig.

Az Unitárius Egyház Képviselő Tanácsának 1934 december 13-án tartott üléséből.

Dr. Boros György
püspök, elnök.

Dr. Mikó Lőrincz,
e. titkár, előadó.

A GOLDEN TREASURY OF THE BIBLE.

Az angol unitáriusok szemelvényes bibliakiadása.

Amikor az első magyar unitárius akadémiták Taylor, Drummond és Martineau idejében elsőizben pillantottak bele az angol unitárizmus szellemi életének mélységeibe, annak sulya és tekintélye az egész angol nemzet vallásos és társadalmi életére kihatással birt. Az a megpróbáltatás, mely a kontinentális államok egyházait a világháború alatt és után érte, angol földön már hamarább jelentkezett s a hanyatlás, visszafejlődés és stagnálás jeleit az összes angliai egyházakban már a XX. század elején szemlélhetjük. Ez a megpróbáltatás, melynek legjellemzőbb tünete a vallási élet dolgai iránt való legteljesebb közönyösség, angliai unitárizmusunk gyülekezeteit is keserves megpróbáltatásokban részesítette. A gyülekezetek és a hivek lélekszámában állandósulást, sőt apadást is tapasztaltunk, a vallásoktatásban részesült gyermekek száma 1900-ban 35.000 körül van, mely 15—20 év alatt felénél is kisebbre zsugorodik össze. Mindezek mellé járul még az is, hogy bár sokan vannak szorgalmas munkások: Carpenter, Gordon, Street és társaik, nincsenek olyan kimagasló tekintélyek, mint Martineau, akiknek szellemi fénye az egész angol vallásos életet bevilágítsa. Angol unitárizmusunk sulyában csökkenve a haladás helyett, az állandósulás és színtelenedés hosszú esztendeit éli. Az élet szellemi arcának újjáébredését csak jóval a világháború befejezése után figyelhetjük meg. A felébredő munkakészség egy táborba tömöríti azokat, akik az unitárizmus szellemében harcolnak s 1929-ben megtörténik a két társulat egységesítése, melynek jótékony hatása nemsokára többféle vonalon megmutatkozott. A gyermekek vallásos nevelését teljesen átreformálják, új könyveket adnak ki s ma már ott tartanak, hogy újra kb. 25.000 gyermek részesül unitárius vallásos nevelésben. A gyülekezetek belső életében élénkülést találunk, az egyesületek élete lassan újra feléled, s ezt különösen a gyermekek és idősebbek nyaraltatását célzó intézmények létesítésénél figyelhetjük meg. Az ifjúság szervezése fiatal lelkészek munkája következtében, válságos fejlődésen keresztül eljut odáig, hogy húsvétkor megtartandó első nagy konferenciájukra már mostanig kb. 500 jelentkezés történt. A szellemi élet élénkülését jelenti az egyház hivatalos hetilapjának újjászületése, mely 1932 óta L. Belton fiatal londoni lelkész szerkesztésében változatos és gazdag tartalommal, bátor magatartásával, függetlenséget biztosított önmagának s példányszámban megnövekedett. Ennek a fejlődő és újjászületése felé haladó unitárius szellemiségnek egyik hatalmas bizonyságtétele az az egyezerszázoldalas munka, mely karácsony előtt piacra hozta az első unitárius munkások által sajtó alá rendezett szemelvényes bibliakiadást.

Rowe Mortimer lelkész angliai unitárius testvéreink egyházi egyházi központjának titkára, aki 1929-ben magyar unitárius

testvéreit is meglátogatta, lelkét és életmunkájának hosszú esztendeit adta bele a nehéz, fáradságos és hosszadalmas, felelősségteljes munkába. A munkát Mc Lachlan, a manchesteri Unitarian College igazgatója és Tarrant, a londoni egyetem görögnyelvi előadója segítségével rendezte sajtó alá.

A munka tetszetős, szép, könnyen forgatható és jól olvasható kiállításban az ószövetség egyharmadát, az újszövetség ötnyolcadrészét és az apokrifus irodalom válogatott fejezeteit tartalmazza. Az ószövetségi könyveket a szokásos sorrend helyett három csoportba sorolva: történeti, prófétai és bölcseleti munkák; a lehetséges történeti és logikai sorrendben adja közre, kihagyván Eszter könyvét, a harmadik mózesi és a Krónikák könyve legnagyobb részét, valamint mindenütt azokat a fejezeteket, és kisebb részleteket is, melyek a hétköznap embere számára előtanulmány nélkül nagyon keveset jelenthetnek. A prófétai könyveknél a sorrendet a történeti egymásutániság határozza meg, s így részekre bontódik Ézsaiás könyve, melynek egyes részei különféle korok szerzeményei. Az ószövetség eredetileg kötött különféle korok szerzeményei. Az ószövetség eredetileg kötött formában írt részeit, ott ahol erre a fordítás módot ad, szintén versalakban adja közre. Az ószövetségi könyvek közé besorolva a történetiség sorrendjében találjuk meg az apokrifus irodalomból választott részeket: Ezsdrás I. és II. Makkabeus I., Ecclesiaticus, Salamon bölcsessége és Tóbit könyveiből. Az újszövetségi részben Máté, Márk és Lukács evangéliumainak szövegét synoptikusan, együttesen adja; teljesen csak János II. és III. levelei maradnak ki, a páli levelek megrövidülnek és a régi sorrend helyett a lehetséges történeti sorrendben következnek. Nyelvében a szöveg legnagyobb részben az angol revideált bibliakiadás szövegét követi, ahol azonban a modern bibliatudomány kívánalmai változtatást kívántak meg, ott ez is megtörtént, mely különösen a megérthetést segíti elő. Ezt leginkább a páli leveleknél figyelhetjük meg. A munka elhagyja a biblia szokásos fejezetekre és versekre való felosztását, helyette a logikai megértés diktálta fejezeteket létesítettek, melyeket rövid fejcímekkel láttak el.

A fentebbi fejtegetés és néhány megjegyzés nem akarja a munka megbírálását elvégezni. Igazi és alapos komoly bírálatot, majd akkor írhat valaki, amikor hosszú hónapokon keresztül gyakorlatilag is meggyőződött a munka használhatóságáról és értékéről.

A könyvet, a különben gazdag angol theológiai könyvpiac érdeklődéssel fogadta s a napilapok is megemlékeztek megjelenéséről. A nálunk is ismertetett liverpooli vita óta ez a második alkalom, amikor az angol közvélemény az angol unitáriusokról a napisajtóban is olvashat. Ha ez a könyv az angol ember kezéből jó húsz-harminc évvel ezelőtt kihullott mindennapi olvasmány szolgálatát betöltő biblia helyét el tudja majd egykoron

foglalni, akkor az angol unitárius szellemiség mai életének egyik hatalmas és erőteljes tényezőjévé válhatik.

Befejezésül pedig, még egészen röviden, egy megjegyzést. Lelketboldogító örvendetes jelenség, hogy a magyar unitárizmus szellemi újjászületésén munkálkodó fiatal lelkészek e munka elkészültével majdnem egyidejüleg novemberi dombói találkozójukon munkaprogramjukba iktatják a magyarnyelvű szemelvényes biblia kiadását. A feltörekvő élet előtt nincsenek korlátok. Az újjászületés felé siető egyetemes keresztény unitárius szellem hordozói lélekben találkoznak, és együttmunkálkodnak a szebb jövendő építésén.

London, 1935. újév hetében.

Ferencz József.

Őszi idő.

Ködeső hull, őszi idő,
Mintha gyászfátyolos volna a temető.
Minden kereszt, minden sírkő
Az életért harcolók helyét jelző,
Egy-egy magános tanu.
A kopasz fák égnek meredő ágai,
Mint istenkereső kezek
Remegő ujjai, várják
A tél elszenderítő álmát.

Majd lehull a hó,
Az édesmeséjü nagyanyó
Hangtalan zenéje altató
S betakarja a szunnyadó
Fákat,
És a keresztfákat, kopjafákat.

Ilyenkor, ha kimégy a temetőbe,
Kezeid kulcsold imára össze,
Ne ejts el egy hangos imaszót se,
Nagy hallgatásod legyen az imád,
Igy leli meg lelked nyugodalmát.

Nagy Zoltán id.

Kovácsi Pál képkiállítása.

Kovácsi Pál nevét, valljuk be őszintén, nem ismertük e hónap elején megnyilt tárlatáig. És ennek egyedül ő volt oka, aki éveken át visszavonultan, szinte titokban dolgozott, hogy megjelenése aztán annál inkább meglepetést keltsen. És valóban így is történt. Valóban meglepetésként hatott, amikor hetekkel ezelőtt gyűjteménybe szedve közönség elé állított festményeit: ime itt vannak, bennük van életem minden öröme, bánata, problémája.

Alaposan végignéztem a kiállításra került gazdag anyagot; közelről, messziről, nyugodtan, hosszan, senki sem zavart és

Kovácsi Pál: Nagybányai táj.

senki sem siettetett. Csupa frisseség, puhaság, derű, csupa élet. A legegyszerűbb is, a legvéznább virágszál, amire az életben rátaposunk, a Kovácsi ecsetvonásaiban szinte élményként hat s amitől az életben elfordítjuk a fejünket, azt az ő képein csodáljuk és szeretjük, pedig nincsenek megszépítve, éppen olyan szegények és elhagyatottak, akár a reális valóságban.

Teljesen tisztában van a színek kezelésével és a valőrök kihozásával. Témáját kedvesen, meleg tónusban tudjuk előadni. Sem többet, sem kevesebbet nem mond, mint amennyi elegendő ahhoz, hogy magát kifejezze és a szemlélőnek élvezetet nyújtson. Tájképei, a napfoltos nagy mezők, erdei részletek, mind szépek, portréiban pedig lüktető, eleven élet van.

Ahogy a képrengetegben sétálok, vizsgálom, hogy melyik műfajban erősebb a művész, a tájkép, portré, csendélet, vagy zsánerkép-kompozicióban, a ceruzarajzban vagy a szénrajzban. Úgy találom, hogy egyformán ura az ecsetnek, ceruzának és a szénnek.

Megkérdeztem Kovácsi Pált, hogy mik a tervei? Nem szándékszik-e külföldre menni, látni, tovább tanulni. Jelenleg nem. Nem mintha nem vágyakoznék, például Olaszországba, de ez az óhaj csak hiábavaló energiapazarlás lenne most az ő részére. Majd később, lehet. Most itthon marad és dolgozik a megélhetésért, a családjáért. Munka közben, mondta, eltünik körülötte minden prózai, minden köznapi valóság, csak a képei élnek és bennük az álom-világ...

Unitárius festőtestvérünk kiállításának ezt a méltatását az Erdélyi Szemle engedélyével közöltük.

Bajkó Erzsébet.

BIBLIA ÓRA

Első héten olvasd: 98. zsoltárt. Karácsonyi ünnepek multával ne feledjük el Jézust, aki az ünnep igazi tartalma. Nélküle az ünnepi készülődés és az ünnepet betöltő hangulat csupán külsőség, amely semmivé foszlik, mihelyt a naptár betűi feketére változtak. Az igazi közeledés, az igazi ráismerés ideje csak most következik, amikor a hétköznapok szürkeségében kell felfedeznem Jézust. Tudok-e mindennap Jézusra gondolni, tudok-e mindennap az égre tekiteni, még ha felhőkkel van is borítva. A kalapács ütését át tudom-e alakítani harsogó zenévé, kürtzengéssé és tengerzúgássá, amellyel a zsoltáros énekelte meg új énekben Isten nagyságát és az ő szabadításának boldog tapasztalását? Isten szabadítót küldött Jézusban. Érzed-e testvérem ezt mindennap? Bízol-e benne, hogy testi és lelki nyomorúságaid közepette van valaki, aki segítségedre jön mérhetetlen tapasztalatával és az emberi élet titkainak roppant ismeretével? A hétköznapok kérdése ez, nem az ünnepeké. Gyorsan felelj rá, mert különben csak az ünnepek kereszténye maradsz, ilyenre pedig nincs szükség, mert ilyen úgyis sok van.

Második héten olvasd: Lukács ev. 4. rész 14—22. Kicsoda hát a mi Jézusunk, akinek képét, akinek alakját, akinek lelkét mindennap szemünk elé kell tartanunk? Kicsoda az a tükör, akiben mindennap magunkat kell, hogy megnézzük? Ő maga mondta meg a názáreti zsinagógában, mikor Ézsaiás próféta szavait saját magára alkalmazta. Ő az, akin az Úr lelke van, ő az, akit

az Isten kent fel az evangéljum hirdetésére, a töredelmes szívüek gyógyítására, a vakok megvilágítására, a lesújtottak vígasztalására. Igy mondja ő magáról, aki lelke mélyén hallotta a roppant hívást, amely ellenállhatatlan volt. Igy mondja ezt ő, aki tudta és érezte, hogy minden tettében, minden szavában egy nála hatalmasabb erő, egy roppant szeretet, egy végnélküli könyörület és kimeríthetetlen segítő akarat nyilatkozik meg: az Isten. Valóban ezen csak álmélkodni lehet, vagy bosszankodni. Ki ez, aki igy mer beszélni: nemde a József fia? Azé test szerint, de lélekben sokkal több. Mi tartozzunk az álmélkodókhoz és kiáltsuk boldogan: Te az Isten fia vagy!

Harmadik héten olvasd: Lukács ev. 5. rész 27—32. Akinek olyan lelki erőt adott az Isten, mint Jézusnak, annak megvolt a hatalma hozzá, hogy a vámszedőnek azt mondja: kövess engem. Te bűnös, hagyd el bűneidet s e pillanatban légy tiszta. Én: a tisztaság hívlak s ki a nagyobb erő a világban: a világosság vagy a sötétség? Mondhatja-e az esti lepke a gyertyának: ne vonzz, mert elveszek? Mondhatja-e a tenger hala a fénycsóvának: ne bűvölj, mert hálóba kerülök? Mondhatta-e a bűnös a sugárzó tisztaságnak: Távozz tőlem, mert elvesztem összekaparintott egész gazdaságomat. Nem, nem, ezerszer nem. Szédült, beleszédült, mint elvarázsolt szörny a szabadító Mester karjaiba. Egy pillanat csodája volt. Lehullt az álarc, a bűnnek gonosz varázslata alól előtünt az ember, az igazi ember, a tisztaságot, a fényességet szerető embert. Csak egy rázkódás és ragyog az arc és a kéz többé nem nyúlik görbe ujjakkal mások zsákjába, mások zsebébe. Jer és kövess engem: én a beteg orvosa vagyok s neked nagy szükséged van orvosra. És kezed nincsen-é testvérem?

Negyedik héten olvasd: Lukács ev. 6. rész 17—26. Nagy sokaság ismeri már az erőt, amely Jézusból származik. Már nemcsak egyes bűnösök számára szabadító, hanem egész tömegek, nagy társadalmak megmentője a názáreti Mester. A jó hír hírdetője, az igazság letéteményese, akinek ajka mozdulatát sóvárogva várják a milliók. S nem hiába várják, mert amit mond, megváltás az egész emberiségre. Szegényekre és gazdagokra egyaránt. Boldogok ti szegények: mondja szeliden, mert titeket nem rontott meg az arany csengése s ti a ti egyszerűségetekben hallgattok az égi szózatra. Jaj nektek gazdagok, ha az arany zenéje elbódított benneteket s nem halljátok meg a magasságok üzenetét: Istennek beszédét hozzátok. Szegény és gazdag igy találkozik egy gondolatban: Isten országában. Aki nem szolgálja ezt, az nem méltó Jézus barátságára. Az kivettetik a külső sötétségre, ahol éhség, szomjúság és sírás lesz osztályrészük. Mert csak a tisztaság, csak a Jézus követése emel fel oda, ahol a Menny Királyával egy asztalnál közös lakomán olthatja éhségét és szomjúságát az ember örökkévaló, tiszta örömök halk zenéje mellett.

(Bibliás.)

A D. F. Unitárius Nők Orsz. Szövetségének hivatalos rovata.

A kolozsvári Nők Szövetsége december 23-ikán d. u. karácsonyfa ünnepélyt rendezett, elemi iskoláink tanulóinak részvételével. Utána mintegy 60 szegénysorsú család gyermekei kaptak ruhát vagy cipőt.

Mindazoknak, kik karácsonyi gyűjtésünkhöz nagylelkű adományaikkal hozzájárultak, ezúton is hálás köszönetet mond a Választmány.

Kérjük a még künn levő 1934-es perselyeinket mielőbb irodánkban leadni, vagy a kötőkére elhozni.

December 12-én tartottuk második kötőkénket, melyen Márkos Albert tanár úr értékes előadását élvezhettük; Ürmösi Károlyné meleg érzésű saját költeményeivel gyönyörködtette a hallgatóságot és Felszeghy Mauzi egy Jékey-verset adott elő. Kötőkéink a jövő évben is minden második szerdán d. u. 5-kor lesznek, tehát a januári 9-én.

A D. F. Unitárius Nők Országos Szövetsége.

Főlikári jelentés.

1934. október 17.-iki gyűlésben.

A D. F. Unitárius Nők Országos Szövetsége 1933 március 8-án tartott közgyűlésen megalakult. Célja: az egyesített erő fokozása a közös munka lendületének irányítása, a tagozatok együttműködésére való összefogása.

E. K. T. tudomásul vette a közgyűlésen való megalakulást. A közgyűlésen elfogadott alapszabályokat jóvá hagyta azzal a megjegyzéssel: hogyha a Nők Szövetsége bárminő okból megszünne, az Országos alakulat vagyona az egyetemes egyházra, a tagozatoké az illető egyházközségre száll.

Fölhívja a központi alakulatot, hogy készítsen munkatervet a vidéki tagozatok részére és az alapszabályokat terjessze a vallásügyi miniszteriumba.

E. K. Tanács átiratát választmány tudomásul vette, az alapszabályokat főhatóság útján az illető miniszteriumba fölterjesz-

tette. Munkatervét a tagozatok bevonásával elkészítette s az évi jelentésekhez szükséges kérdőívekkel együtt a vidéki tagozatoknak szétküldötte.

Minden vidéki tagozatnak megküldte az alapszabályokat s egyben felszólította, hogy az alapszabályban meghatározott minden tiszta jövedelem 5%-át iroda fönntartás és adminisztráció szükségének fedezésére küldje be.

Munkamegosztás céljából bizottságokat alakított saját kebelében: iskolaügyi, szegényügyi, anya- és gyermekvédő, nővédelmi, népipari, és népművészeti, gazdasági és internácionális bizottságokat, melyeknek vezetői minden választmányi gyűlésen beszámolnak munkáikról.

Az „Unitárius Közlöny" szerkesztőjének felhívására választmány beállítja ismét a régen alvó „Nők Világa" rovatot, mellyel közelebbi kapcsolatot óhajt létesíteni a vidéki tagozatokkal, mely körülmény még megokoltabbá teszi az 5% beküldését. E rovat szerkesztésére sajtóbizottságot alakított.

Átiratot intézett a kereszturi iskolához, hogy a nyári gazdasági tanfolyamra elsősorban papok, tanítók, belsőemberek családtagjait vegyék fel kedvezményesen. Az átirat eredményét jóleső érzéssel könyvelhetjük el.

A birtokában levő vándorkosarak egyikét a nagyajtai tagozatnak ajándékozta.

Továbbá előkészítette a mai közgyűlést és vidékről érkezett vendégeinek elszállásolását.

(Folytatjuk a jelentés közlését.)

Sharpe Emilia.

(Lásd a képet.)

Hullattuk a kegyeletnek fájó, de hálás könnyeit arra a sírra, mely — ámbár tőlünk távol, de szívünkhöz mindig oly közel — a Sharpe Emilia hamvait, immár épen húsz éve eltakarja ez elől az önző, tülekedő, szomorú világ elől. Húsz év rövid idő arra, hogy elfeledjük a tőlünk örökre eltávozottakat, még akkor is, ha azok a tengeren túlról mondtak nekünk utolsó üdvözletet. Meg vagyok győződve, hogy mi, unitárius magyar asszonyok és leányok, kik élveztük a Sharpe Emilia lényének bűbájos hatását, ma is szeretettel, tisztelettel gondolunk reá és a hálás emlékezés virágait szórjuk a drága hantokra.

A béke apostola nem érte meg a világháború rettenetes éveit, az ő finom, mimóza-lelke megborzadt az első ágyúdörrenésre és sietve elszállt Alkotójához, kit egész, hosszú életében imádott és kinek parancsolatait senki nálánál hívebben nem követte.

Kövessük mi, hűséges tanítványai drága igazgatónőnk példáját s igyekezzünk ismét szorosabbra fűzni azt a már-már lazulni látszó kapcsolatot, mely a magyar unitárius leányok és

a londoni Channing House iskola között hosszú évtizedeken keresztül megvolt. A „Sharpe Emilia Alapítvány" ugyanis épen azt célozta, hogy a magyar és angol testvéregyházak között a nők részéről is a legintenzívebb, legmelegebb barátság fejlődjék ki.

Tudtommal jelenleg nem élvezi erdélyi magyar, unitárius leány az alapítvány jótéteményeit és nem volt erdélyi magyar nőink közül senki sem a nem rég lezajlott kopenhágai kongresszuson sem, ahol baráti jobbot nyújthatott volna angol testvéreinknek.

Igyekezzünk az elmulasztottakat a közel jövőben jóvátenni. Ez lesz a legméltóbb hála, melyet a nagylelkű alapítónak adhatunk.

Ch. H. O. G.

A dicsőszentmártoni Unitárius Nők Szövetsége 1934. december 15-én a „Kárpáti" szálló színháztermében nagyszabású Művész-estélyt rendezett. A műsoron ifj. Szász Károly és Reményik Sándor verseiből: *Simon Anna,* míg Mécs László költeményeiből: *Báthory Mihály* adott elő, *ifj. Gvidó Béla* remekbe szabott háborús novelláját olvasta fel. *Vértes Albert* zongorakisérettel Schubert-dalokat játszott csellón. *Bede Emil* énekelt műdalokat zongorakisérettel és újabb magyar dalokat cigányzenekisérettel. A zongorakiséretet *Vértes Albertné* látta el. A műsort Anday Ernő: *Az ősz* c. egyfelvonásos életképe egészítette ki, melyben *Varga László, Simon Anna* és *Mózes Irén* szerepeltek a műkedvelőket meghazudtoló jártassággal és biztonsággal. E kitünő műsort vidám hangulatú tánc követte a reggeli órákig. A rendezés nehéz munkáját *Gvidóné Molnár Kata* utasításai szerint *ifj. Gvidó Béla* végezte.

Itt említjük meg, hogy Dicsőszentmártonban ugyancsak a Nők Szövetsége rendezésében dec. 22-én gyönyörü *karácsonyfaünnepély* volt. Öröm volt nézni a boldog gyermekarcokat!

Halálozás.

Tóth György bölöni afia, életének 91 évében 1934 szeptember 30-án, lelkét visszaadta teremtőjének. Az elhunytat, mint a falú legidősebb fiát nagyszámú közönség kisérte utolsó útjára. Dr. Tóth György kuriai bíró az elhunytban édesapját gyászolja. Legyen pihenése csendes a fáradtságos munkában eltöltött földi élet után.

A természet világából

Nyestvadászat a Székelyföldön.

Ha a szomorú, szürke őszt felváltja a fehérruhás tél, mindenkinek szemében örömkönny csillog meg. A gyerek szánkára, korcsolyára, hóemberre, hólabdázásra gondol, felnőtt meghitt meleg szobára és így mindenki számára tartogat valami örömet a Természet ezen rideg, de azért annyi kellemes emlékkel járó télszaka.

Vannak azonban emberek, akiknek kenyeret, mindennapi életet jelent a hó s az ezzel járó kereseti lehetőség olyan, amit sokan nélkülözni nem tudnak. Az elmult évben csak a Székelyföldről 1 millió 200 ezer lej értékben szállítottak ki nyestprémet, ami 100 vagon kukoricát jelentett ott, ahol oly mostohán fizet a föld, ahol a Hargita és a Nagyhagymás csak fenyőlevelet és tobozt terem legtöbb esztendőben.

*

Feri bá' sok ideig nézegette a Hargita fölött gomolygó fellegeket, majd pipáját szája balcsücskébe téve, odaszól a katonaságból alig szabadult Ádámhoz: Meglásd, reggelre hó lesz! Beesteledve, a fekete éj egyszer csak népessé válik mozgó parányi alakokkal. Lassan, libegve hull le egy pehely, utána jön a többi millió; szédelegve, visszakivánkozva, óvatosan ereszkedik le egyik a másik után s alig hallszik az első kakasszó, már is tenyérnyi hó borítja a bükk és fenyves erdőkkel borított oldalakat.

Feri bá'nak meghitt, őszinte barátja: a régi kétcsövü puskája, elékerült a csűr padlásáról, amiről tudnak ugyan a faluban, de senki sem látja. Ilyenkor Te viharral dacoló öreg, nem is sejted, vagy nem is akarod tudni, hogy előtted a bizonytalanság, mögötted az aggály, körülötted az ismeretlen veszély leselkedik. Te nem törődöl azzal. Mert vonz és csalogat az a legyőzhetetlen szerelem, amit Te a sziklákkal váltakozó ősfenyvesek iránt érzel. A magány az üdvösséged, kóborlás a mulatságod, nyestfogás az ösztönöd, a szenvedélyed. Egyszer majd elmulsz és nem marad más hátra utánad, mint a hegylakók regéje, amelynek Te vagy a hőse, Te vagy a rettegése. Kihalsz végkép, ha nem lesz rengeteg erdő, nem fogunk többé éjhomályban elsurranó óvatos árnyakat látni, *amelyeket jó észre nem venni, jó fel nem idézni, mert velök van a komorság, a halál*...

Kora téli reggelen két alak sompolyog ki egyik székely faluból: a köpcösebb öreg, óvatos léptekkel halad, a másik fejszével kezében türelmetlenül szeretné a lépést gyorsítani. Erdő szélin egy rókanyom halad felfelé, nyílegyenesen annak a bozótnak

tartva, ahol a foglyok szoktak éjjel megpihenni. Ottmaradt toll s az első havat pirosra festő vér mutatja az éjjeli lakoma színhelyét. Szálas bükkerdő nyulnyomoktól van keresztül-kasul járva, itt egy mókus kapargált bükkmag után, amott egy fekete rigó kísérletezett a fehér hólepel alól valamit kiszedegetni. A reggeli fokozódó hideget mélyebben és mélyebben az erdőbe hatoló két alak nem érzi, báránybőr sapkájukat megemelve, most csak fejük tetején hordják. Olykor-olykor már izzadság üt ki homlokukon. A menet hosszú órákon keresztül hangtalan és csak akkor szakad meg ez a gépies ütemü menetelés, mikor az öreg a fiatal felé fordulva, halkan odasúgja: megvan. Megkerült a keresett állat nyoma, ami különbözik a róka, vadmacska s minden más állat nyomától: ez a nyestnyom.

Késő délutánig mennek a nyomon, hol patakon, hol tisztáson, hol pedig sűrű fenyveseken keresztül. Már szürkülödik s a nyomnak még nincs vége, tovább nyomozni nem érdemes. Az éles fejsze alatt kidől a délceg fenyő s pár perc mulva ropogó tűz mellett virraszt a két erdei kisértet. A százados erdőnek egy-egy sóhajtása messze elhalt, mintegy elhalt társukat siratják a maguk vesztét előre megjósolva. Keserves dolog téli éjszakát tűz mellett, inkább nem aludva, átvirrasztani: nem embernek való foglalkozás. A másik nap kecsegtető reménye kitartóvá teszi a két összezsugorodott alakot, akiket odahaza remegő szívvel ismét visszavárnak.

Sokat kibir egy ember. Kibirja a második nap már-már elkeseredő nyomozását, amit egy még súlyosabb éjszaka tetőz. Azonban a harmadik nap délelőttjén a nyom megszakad, alig pár méter magas fenyőfán mókusfészek feketéllik. Remegve emelkedik lövésre a puska. Ettől függ a család havi élelme, ruházata, egyszóval élete. A puska dörrenését halotti csend követi. Pár perc alatt fejszecsapások alatt kidől a fiatal fenyő s a fészekből kifordul az álmából másvilágra költözött nyest.

Erre a dologra rendes ember nem képes, mert ide „igazi“ vadász kell, aki a félelmet nem ismeri, aki szembeszáll a ve széllyel, mint minden élőlénnyel.

Erdőn-bércen barangolva néha találkozik velök a vadász. Megülnek csendesen a fák között, mint a földre szállott ragadozó madár. Ha őket nem háborgatják, ők sem veszedelmesek. Náluk a puska kenyeret és szenvedélyt jelent, képesek az őket háborgató erdészt másvilágra küldeni, kiirtani őket nem lehet, mert ők a föld szülöttei, ők az igazi vadászok. Ha majd kipusztulnak, úgy gondolunk rájuk, mint a szivárványra, kik regényes életükkel népünk fantáziáját annyira foglalkoztatják.

Dr. Ferenczy Sándor.

Zenemellékletünk első számát megküldöttük az eddig beérkezett előfizetések címeire. Kérjük olvasóinkat, rendeljék meg a zenemellékletet minél nagyobb számban.

„Világosság felé..." című beszédgyűjteményem néhány nap alatt kikerül a nyomdából. Tisztelettel értesítem azon lelkésztársaimat, kik könyvemet az előfizetesi íveken megrendelték volt, hogy — megegyezésünk értelmében — a könyv árát legközelebbi kongruájukból le fogom vonatni. Ujabb megrendelők az Iratterjesztő útján szerezhetik meg e beszédgyűjteményt, darabonként 90 (amatőrpéldány: 120) lejért. *Szent-Iványi Sándor.*

Kováts Péter: Gyónás. Versek. Sz.-udvarhely. 1934. 46. old.

„Én az álomlátók unokája vagyok,
S egy színes álomért mindent oda adok."

Ezekből a szép sorokból egy magasba törtető költői lélek csillámlik ki. Meglátszik minden verséből, hogy ezt a gondolatot teljesen átérzi és fel tud emelkedni erre a magaslatra. Az Isten, az emberek, sőt minden fogalom, amit elképzel ilyen álom számára. A sokat szenvedett szív ezekhez az álmokhoz menekül; sokszor nem ismerve fel az élet határútjait sem, sokszor az elkeseredés állapotában, de ezek az álmok oly szépek, hogy minden ember megirigyelheti őket. Verseit sokszor kizárólag csak a hangulat szüli, és ezért nem tud mindig uralkodni művészi fölénnyel a forma felett. A gyermekes naivság és a legmélyebb gondolatok egyaránt meglátszanak versein. De nem is lehet másképp; mert egy ártatlan gyermeki lélek tör fel az Isten felé. Ha nem is felelnek meg ezek a költemények minden tekintetben és mindenütt a művészi ideálnak, de olyan elragadtatás, olyan őszinte szív hatja át azokat, hogy csak dicsérni lehet azokat és főként azt az erős akaratot, mely kitartóan keresi a kifejezés formáit, mely, meg vagyok győződve, minden akadályt le fog győzni. *Simonyi György.*

Javaslat egyletünk téli programmjának egészségügyi előadásokkal való kiegészítésére.

Kisebbségi életünk majdnem teljesen nélkülözi mindazokat a szervezeteket, melyek népünk létét legalapvetőbb kérdéseiben segíthetnék. Gazdasági egyesületeink, sok nehézséggel küzdve, csak részben nyujthatnak megfelelő támogatást híveinknek. E téren azonban az országos gazdasági egyesülés (Erdélyi Gazdasági Egylet), a szövetkezeti mozgalom és székelykeresztúri gazdasági iskolánk mindent megtesznek a hiányok pótlására. Kulturális téren is egyre több sikerrel működnek egyesületeink. Majdnem semmi sem történik azonban népünk egészségügyének felkarolására és előmozdítására. Pedig napról-napra látjuk e hiány káros voltának szomorú példáit. Szeretnők, ha D. F. Egyleteink felkarolnák ezt az ügyet s először csak általános tájékoztató előadásokkal, később gyakorlati megoldásokkal is (egészségügyi intézmények létesítése, szövetkezeti orvos alkalmazása stb.) előmozdítanák egy egészségesebb s ezért boldogabb nemzedék eljövetelét. Először tehát általános egészségügyi tájékoztatást ajánlunk egyleteink vezetőinek. Egy most megjelent s éppen e célra irott könyv alapján minden egyleti vezető megtarthatja, akár fel is olvashatja az alábbi előadásokat. E könyv Dr. Jancsó Béla: „Egészségügyi tanácsadó az erdélyi magyar nép számára" c. műve. Kapható Iratterjesztőnk útján, ára 10 lej. Ha pedig valamelyik egylet anyagi körülményei nem engednék meg e könyv megvásárlását, minden faluban található, bizonyára, valami olyan egészségügyi munka, melyből az adatokat meg lehet szerezni. Csak öt előadást vettünk tervbe, hogy egyletünk más irányú munkásságát ne szorítsuk ki a műsorokból. Összefoglaló cím: Az egészséges életről. 1. előadás: Az egészség értéke és a táplálkozás. (Dr. Jancsó könyvében 7—17. old.) 2-ik előadás: Az egészséges lakás (18—21. old.) kibővítve a helyi viszonyok szerint felvehendő körülmények felsorakoztatásával. 3-ik előadás: Fertőző betegségek (21—28 old.) és az állatok fertőző betegségei, melyeket emberek is megkaphatnak (veszettség, takonykór), (33—34. o.). 4i-k előadás: Népbetegségek (vérbaj, tüdővész, rák,) a szeszesitalok ártalmai (35—39, 41—47). 5-ik előadás: Az anya és csecsemő (50—57). Feltétlenül kiegészítendő a születések kor-

látozása ,s az „egyke“ és „egyse“ faji és egyéni hátrányainak ismertetésével. Ez utóbbiról jövő számunkban külön cikket hozunk s így akár külön előadás tartására is alkalmat nyújtunk.

Kívánatos lenne, hogy az 1., 2. és a születések korlátozásáról szóló előadásokat a lelkész, a 3. és 4. előadást a tanító, vagy orvos (ha van), az 5-ik előadást a nőszövetség elnöknője tartsa. További felvilágosítással is szívesen szolgálunk. *Sz. I. S.*

Dávid Ferenc templomi emlékünnepély Homoródszentmártonban és Abásfalván. Népes gyülekezettel, szépen sikerült templomi ünnepély volt november 11-én d. e. Homoródszentmártonban és 18-án Abásfalván az ottani lelkészek közös rendezésében. Az ünnepély gerincét alkotó alkalmi prédikációt mindkét helyen Zoltán Sándor homoródszentmártoni lelkész mondotta Jakab apostol levele 1 : 12 alapján, úgy állítva a hallgatóság elé az egyházalapító vértanu püspökünket, *Dávid Ferencet,* mint aki az *Isten iránt való igaz szeretettel lelkében minden megkisértés és megpróbáltatás között mindhalálig* kitartott az általa hirdetett hitigazságok mellett, példát adva nekünk is, hogy csak így nyerhetjük meg az Isten választott gyermekei magasabbrendű tiszta lelki életének koronáját. Alkalmi költeményeket szavaltak Homoródszentmártonból ifj. Kovács Józsefné-Dombi Eszter és Szabó Ida, Abásfalváról Gergely Erzsi, László Ida és Szász Ilona, mindannyian ügyes hangsúlyozással és bátor, nyugodt előadásban. Felolvasott Abásfalván Benedek Sándor ottani énekvezér, áll. tanító Dávid Ferenc hitéleti jelentőségéről és életéről; meglepően szép, színes szoprán hangon, tiszta kiejtéssel énekelt Abásfalván Nagy Sándor lelkész orgonakisérete mellett Szász Gyuláné: Széki Berta Homoródszentmártonból és Fülöp Domokos homoródalmási énekvezér, kinek szép bariton hangja nemcsak a lelkeket, de még a templomot is megremegtette. A homoródszentmártoni női-férfi vegyeskar Zoltán Sándor lelkész vezetése mellet három énekszám előadásával emelte az ünnepély komoly vallásos áhitatát. Az énekek közül kettő *(Adjunk hálát mindnyájan* Dávid Ferenc éneke, régi énekeskönyv. *Drága dolog az Úristent dicsérni)* még a D. F. korából való, egy (Édes Atyánk, örök Úr) pedig modernebb dallamvezetésü, tetszetős új ének. Itt e helyen meg kell jegyeznünk, hogy a Dávid Ferenc éneke az eredeti dallammal is megfelelő ritmizálás mellett hatásos szép ének, kár, hogy az új énekeskönyvbe nem így vevődött át, az meg egyenesen kegyeletsértés volt Dávid Ferenccel szemben, hogy az eredeti szöveget átdolgozták, illetve toldozták-foldozták. — Ünnepély után a Homoródszetnmártonból Abásfalvára ment szereplőket az ottani Nőegylet részesítette szeretetvendégségben, ezzel fejezve ki hálaját a nyujtott élvezetért és hitépítő munkáért.

A kolozsvári D. F. E. Ifjúsági Kör tagjaiból alakult működvelő-társaság két alkalommal bemutatta Gárdonyi Géza „A bor“ című népszínművét. A darabot Pálffy Miklós joghallgató rendezte fáradságot nem ismerő kitartással. A társaság elérte cél

ját, mert műkedvelőktől ritkán látott sikerrel mutatta be Gárdonyi klasszikus népszínművét. „A bor" az alföldi magyart nem csak a vasárnapi, hanem a hétköznapi életében is jellegzetesen varázsolja a néző elé. Gárdonyi darabja fordulópont a népszíműirodalomban, mert az előbbiek a falu népének csak a vasárnapi életét mutatják be. Láthatjuk, hogy milyen nehéz munkára vállalkoztak. Vállalkozásuk és szereplésük dicsőségére vált nemcsak nekik, — személyenként — hanem az Ifjúsági Egyletnek is. Juli asszony gyöngéd, törékeny alakját Felszeghy Mauzi alakította avatott finomsággal. Nagy Zoltán joghallgató Baracs Imrét személyesítette meg színészi tehetségét csillogtatva. Ifj. Márkos Albert (Matyi) és Felszeghy Sárika (Rozi) bájosan enyelegtek. Ügyes menyecskének bizonyult Nagy Emmuska Eszter asszony szerepében. Az uraskodó kovácsot (barom doktor) Kiss Zoltán teológus mutatta be, sok nevetésre adva alkalmat. A falu biráját, Görét Kereki Gábor, feleségét, a talpraesett birónét Gál Zsóka, Durbintsot Dézsi Ferenc és Pákozdi gazda megviselt alakját Fodor Gyula alakították élethűen. Gálffy Mózes Kátsa cigány szerepében tünt fel. A darab többi szereplői: Felszeghy Lili, Benkő Manci, Taar Irénke és Gizi, Szász Dénes, Győrffy József és a kicsi Sebesi Lacika voltak. Ők is mind hozzájárultak az előadás sikeréhez.

A D. F. E. előadássorozatában dec. 14-én Dr. Küttel Lajos orvos tartott előadást az átöröklésről és annak fontos szerepéről, főleg a házasságban; dec. 17-én pedig Moll Elemér építészmérnök beszélt a modern építészetről és lakásberendezésekről. Mindkét előadás nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében folyt le.

A D. F. Egylet kultúr délutánok első összejövtele jan. 4-én volt a püspöki lakásban. A bevezető szám Szász Endréné Szappanos Gabriella szellemes előadása volt; ezután Dsida Aladár modern dalokat énekelt ügyes interpretálásban; S. Sillay Erzsébet saját költeményeiből adott elő, mély átérzéssel; Bedő Mária zongorajátékát nagy tetszéssel fogadta a közönség; Dr. Simkó Györgyné Fogarasi Klára gyönyörű althangjával operaáriákat adott elő; az énekszámokat Braun Ferenc kisérte zongorán. A püspöki lakás két nagy szobáját megtöltő közönség hosszasan ünnepelte az előadó művészeket és művésznőket.

A kolozsvári D. F. E. Ifj. Kör és a D. F. Nőszövetség 1934 dec. 9-én ismerkedési délutánt tartott szép sikerrel. A közönség a délutáni istentiszteleten gyült össze, ahonnan átvonult a régi unit. gimnázium disztermébe. Itt Szent-Iványi Sándor theol. h. tanár beszédével kezdetét vette a magas nivóju műsor bemutatása. Szent-Iványi Sándor megnyitójában hangsúlyozta, hogy összejövetelünk célja az, hogy ifjak és kevésbé ifjak — mivel öregek és vének nincsenek, — kolozsváriak és a vidékről felkerült ifjúság megismerje egymást és újra teremtődjék az a régi, igazi unitárius testvéri szeretet. Ezután a három csodatehetségü

Sebesi gyerek (a nagyobbik 10 éves) mutatkozott be. Az egyik szavalt, a másik énekelt és a harmadik közben emlékezetből gyönyörű képeket rajzolt egy táblára. A közönség csak csodálkozni tudott a kicsi gyerekek tehetségén. Felszeghy Mauzi két dalt adott elő, melyeket gitárral kisért. Kellemesen csengő hangját a közönség szűnni nem akaró tapssal jutalmazta. Nagy Zoltán joghallgató két Ady-verset szavalt mély átérzéssel. Szépen táncolt Földes Etelka, zongorázott Felszeghy Sárika. Gál Bandi kuruc- és magyar nótákat adott elő tárogatón, melyeket ifj. Márkos Albert nagy összhangzattani készséggel rögtönzött kísérettel látott el. A műsorszámokat Székely László konferálta be jóizű humorral. A Theologia énekkara Ütő Lajos tanár vezetésével kitűnő előadásban magyar és vallásos dalokat énekelt.

Rovatvezető: **Ifj. Hadházi Sándor.**

Olvasóink szíves elnézését kérjük jelen számunk késéséért. A lap kiadására vonatkozó nyomdai tárgyalások hátráltatták a pontos megjelenést.

Szentiványlaborfalva. Végre mégis csak sok fáradozás után elkészült Laborfalván is a kultúrház. Igaz, hogy még kívül egy kis csinosításra vár, de ebben is csak a beállott tél akadályozta meg a híveket, belől azonban dec. 8-án, este igen szépen sikerült műsoros estély zajlott le, amelyen az egyházközség apraja-nagyja szinte mind jelen volt. Az újonnan berendezett színpadon egy kis operát élveztük, amely újdonság volt Laborfalván. A vadrózsa tündérei és angyalai jelentek meg a közönség előtt, melyek közül legmeglepőbb volt a föld alól kiemelkedő boszorkány, általában az egész program igen sikeresen zajlott le, — utána tánccal. Ugyanitt e helyiségben dec. 24-én, este kellemes nagy meglepetésben volt részünk az iskolás gyermekek karácsony estélyén, Fekete Lajos karácsonyi kis színdarabja elevenítődött meg és az angyal hozott is mintegy 60 gyermeknek 12 kg. sütményt és 4 kg. szaloncukrot s több irkát — a közönségnek meleg érdek-

lődése közben. Alighogy felocsudtunk meglepetésünkből máris Szilveszter estén megnyílottak a kultúrház ajtajai, egy minden tekintetben fényesen sikerült tea-estély céljára, amelyen az újonnan alakult kétszólamú énekkar mutatkozott be, utána következett a tea, finomabbnál, finomabb süteményekkel. Ezzel aztán be is zárult az ó-esztendő. A lelkész és kedves neje sok-sok fáradozásai ezeknek az estélyeknek a sikereivel jutalmaztatnak meg és a mi köszönetünkkel. *Presbiteri*

A dicsőszentmártoni unitárius egyházközség január 1-én, este vallásos estély keretében tartotta meg *Petőfi-estélyét* az unitárius kultúrteremben. A műsort a közönség éneke nyitotta meg és zárta be. Imát és bevezető szavakat: *id. Gvidó Béla* esperes-lelkész mondott. Petőfi-verseket szavaltak: *Pál Katica, Bartha Mariska* és *Füleki József*, a D. F. E. Ifjúsági Köre tagjai. Népdalokat énekelt az Ifjúsági Kör vegyeskara *Török János* karnagy vezetésével. „Az utolsó órák" c. felolvasott *Székely István* ifj. elnök. A műsort *Bede Emil* énekszáma zárta be, ki Petőfi-dalokat énekelt, szünni nem akaró tapssal jutalmaztatva.

Bihari hrek. A bihari unitárius leányegyházközség a múlt év dec. 24-én műsoros karácsonyestélyt tartott a „Gazda-kör" nagytermében. A műsor keretét ifj. Gaál Mózes: „A csodálatos játszótárs" című karácsonyi 1 felvonásos színdarabja; Gyulai Pál: „Éji látogatás" című versének megjelenítése; ünnepi énekek és a gyermekeknek a karácsonyfa mellett előadott alkalmi szavalatai töltötték be. Ez az alkalom nagyszámú érdeklődő közönséget hozott össze s a karácsonyest öröme felekezeti különbség nélkül ünnepi hangulatot ébresztett mindenkiben. A díszes és gazdagon telerakott karácsonyfa a szeretet és egyetértés jelképének tekinthető, mely ez új egyházközséget a kezdet számtalan nehézségein átvezette és a testvér felekezetekkel egybekapcsolja a jövőben. A karácsonyfára juttatott szeretetadományokért és szíves közreműködésért úgy a más felekezetüeket, mint az egyházközség tagjait illesse hálás köszönet. Az imaház befejezés előtt áll s attól a belső felszerelés nehány hiányzó darabja választ el csupán. Tehetsége szerint minden egyháztag hozott valami áldozatot a szent cél érdekében s nem túlozunk, ha azt mondjuk, hogy a hit ilyen nehéz és mostoha körülmények között csodát művelt az unitárius egyházi élet fejlesztése terén. Nehezen, a napokat számlálva várják híveink, hogy megnyiljék számukra az új „imádság-házá"-nak ajtaja. Ez nemcsak egy kis csoport, egy kis gyülekezet vágya, hanem az unitárius misszió feladata is kell legyen. Egy élni és fejlődni hivatott egyházközségi alakulat új tűzhelyét építi az unitárizmusnak; védjük és tápláljuk a gyönge csírát. **K. G.**

A kolozsvári főgimnázium cserkészcsapata dec. 21-én tartotta a cserkész-otthonban csapatkeresztelőjét. Az a kitartó és energikus munka, amit Lőrinczy Zoltán tornatanár a csapat

szervezése és tanítása körül hónapokon át folytatott, megható formában nyilvánult meg ezen családias jellegü, kedves ünnepélyen. Az egyház és iskola vezetőin kívül nagy számban jelentek meg a szülők és más érdeklődők és boldog örömmel nézték fiainknak nemes törekvését. Az ünnepély két részből állott, a csapat keresztelőjéből és a karácsonyfa-ünnepségből. Lőrinczy Zoltán parancsnok szép beszédben vázolta a csapat szervezésének előmunkálatait; a csapatot Berde Mózsáról nevezték el, arról a nagy unitárius férfiről, aki egész életében egyházának és nemzetének hűséges tagja, faradságot nem ismerő munkása és áldozatkész fia volt. A csapat tagjai ünnepélyesen igéretet tettek a Berde Mózsa arcképe előtt, hogy hozzá méltó életet fognak folytatni .Szent-Iványi Sándor theol m.-tanár imájában Isten áldását kérte a jó munkára, amit az új cserkészek fogadtak. Végül a püspök úr megáldotta a csapatot. Ezután a terem közepén felállított szép karácsonyfa körül megkezdődött a karácsonyfa-ünnepély. A kicsinyek énekét és táncát a leánycserkészek magyar tánca követte s végül a fogadalmat tett ifjak két kis színdarabja zárta be az ünnepséget.

Szerkesztői üzenetek.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába november 1-től, december 31-ig rendes tagsági díjat fizettek: Simén Dániel Fogaras, Ütő Gábor Kálnok, Patakfalvi Zsigmond Kolozsvár, Létay József Torda, Pál Mihályné Gyepes, özv. Barabás Jánosné Torockó, Sz. Muzsnai Zoltán Budapest, Dahlsröm Kálmán, Lőrincz Károlyné, Cserei Gyula, Árkos, Unitárius Egyházközség Magyarsáros 1934-re; Pásztorné, Rostás Róza Torda, Demeter József Medgyes 1935-re; Benedek András Nagyajta 1933-ra; Fazakas Sándor Nagyajta 1932—1934-re; Unitárius Egyházközség Nagyenyed 1932-re; Unitárius Egyházközség Várfalva, Gyöngyösi Gábor Torda, Imrefi Lajos Szászrégen, Unitárius Egyházközség Csehétfalva 1933—1934-re; Kádár József Dézs 1932—1935-re; Előfizetői díjat fizettek: Zenger Aladárné Kolozsvár, Becze Gergely Nagyenyed, Incze Erzsébet Árkos, özv. Péterffy Lőrincné Nagyajta, Bedő Ferenc Kézdivásárhely 1935-re(Unitárius Egyházközség Alsórákos 1934-re; Unitárius Egyházközség Nagyenyed 1933—1934-re. Alapítói díjban 1000.— lejt fizetett Özv. B. Nagy Józsefné, Nagyenyed.

Kolozsvár, 1934 december 31-én.

Gálfi Lőrinc, pénztárnok.

Az Unitárius Közlöny megjelenik havonta. Szerkesztő: Szent-Iványi Sándor.

MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI MŰINTÉZET R.-T. CLUJ-KOLOZSVÁR 21290